

KAKTUS

1991

ÅRG. 26

NR. 3 - JULI

KAKTUS udkommer 4 gange årligt i januar, april, juli og oktober som medlemsblad for Nordisk Kaktus Selskab.

Redaktion: Hanna E. Hansen, Limfjordsvej 1, DK-2720 Vanløse, tlf.: 38 34 61 31
Tryk: Hagsholm Bogtryk & Offset, Hammershøj, 8830 Tjele

Selskabets regnskabsår er fra 1. januar til 31. december. Årskontingent 150 kr. Alle henvendelser vedrørende medlemsskab og adresseændringer bedes rettet til kassereren, Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2610 Rødovre. Giro-nr. 657 87 13 - About membership apply to mr. Otto Forum Sørensen.

Terminer for indlevering af annoncer og artikler:

Termine für Anzeigen und Artikel:

Terms for ads and articles:

15. februar, 15. maj, 15. august, 5. november

Annoncepris: 1/4 side 200 Dkr. - Preise für Anzeigen: 1/4 Seite 200 Dkr. - Price for ads.: 1/4 page 200 Dkr.

Selskabets styrelse:

Formand: Peter Brandt Pedersen, Tårnbygårdsvej 20, DK-2770 Kastrup, tlf. 31 51 66 06.
Næstformand: Kjell-Erik Nilsson, Axel Danielssons Väg 306, S-215 82 Malmö, tlf. 040-13 99 44.
Ekstern sekretær: Bjarne Kjempff, Stordalvej 4, Løvel, DK-8830 Tjele, tlf. 86 69 93 41.
Intern sekretær: Jytte Thybo, Oustrup Fiskeri, Ørre, DK-7400 Herning, tlf. 97 13 61 69.
Kasserer: Otto Forum Sørensen, Viemosebro 14, DK-2610 Rødovre, tlf. 42 94 61 74.
Bestyrer af diateket: Esther Genker, Tranumparken 1-6-2, 2660 Brøndby Strand, tlf. 43 54 22 41.
Bibliotekar: Jørgen Mortensen, Bredevej 42, DK-6000 Kolding, tlf. 75 53 41 27

Redaktionsmedlemmer:

Helmut Broogh, Am Beisenkamp 78, Wattenscheid, D-4630 Bochum 6.
Mats Nilsson, Torsvedsvägen 12, S-632 39 Eskilstuna.
Ulf Eliasson, Nämndemansvägen 1, S-430 91 Hönö.
Georg A. Sydow, Etonvej 16, DK-2300 København S.

»Meddelelser«:

- Sendes til den eksterne sekretær, Bjarne Kjempff.

Bibliotekar:

Jørgen Mortensen, Bredevej 42, DK-6000 Kolding, tlf. 75 53 41 27.
Laseric Arne, Sjögården 1628, S-520 43 Åsarp, Postgiro: 473 87 16-2

Æresmedlemmer:

Otto Forum Sørensen og Helmut Broogh.

Forsiden viser: *Oroya peruviana*. En flad kaglekaktus, langsomt groende, sætter små lyserøde blomster med lidt orangegult i.
Foto: Henrik Helms Madsen

ÅRET RUNDT I DRIVHUS OG VINDUESKARM

3. DEL

Notocactus får den skønneste tornedragt, når de får masser af gødning.

Foto: Hugo Jensen.

Vi har passeret Sankt Hans. Dagene bliver langsomt men ubønhørligt kortere. Udover en kortere hvileperiode i den varmeste tid, vil der være fuld drøn på alle planterne. Opuntierne og Notoerne står og lyser op i sommeraftenen med deres gule blomster. Det samme gør div. *Echinopsis* med deres hvide og lyserøde dittoer. Alting er i fuld vækst. Nu er det tid for ompotning, stiklingeformering samt prikling af et-årig frøplanter. Jeg potter om hver andet eller tredje år, medmindre der er tale om et akut behov. De langsomt voksende kan stå i samme potte i årevis, forudsat de får rigeligt gødning. Jeg potter kun om, hvor planten er blevet for stor til potten. Hvis rødderne er hvide og friske og i fin stand, så potter jeg bare planten over i en større potte og vander godt til. Det gør ikke noget, at man bruger gødning her, tværtimod så er det med til at holde planten i vækst, mens den danner rødder i de nyvundne omgivelser. Hvis planten derimod har mistet rødderne helt eller delvis, eller der er utøj til stede, så brækker jeg rod-

klumpen op, og renser den for lus og døde rødder. Her må man godt gå hårdt til værks. Efter at have ladet planten ligge og tørre i et par dage, putter jeg den i en passende potte og holder den til den tørre side, men ikke helt tørt. Der skal lidt fugtighed til for at drive de nye rødder frem. Efter et par uger er planten frisk igen og kan tåle vand og gødning i fuld dosis.

Som pottejord bruger jeg Lecasand, ler og kvartsgrus i lige dele. Til enkelte vandkrævende planter som f.eks. *Cereus* tilsætter jeg dog 1/3 spagnum.

Når ompotningen er overstået, er turen kommet til sidste års frøplanter. De er nu ved at mase hinanden og potterne i deres søgen efter mere plads. Før i tiden prikledede jeg dem ud i hver deres potte, men grundet pladsmangel planter jeg dem nu frit ud i flamingobakker. Der kan være dobbelt så mange, og de har det dobbelt så godt, da de på den måde får meget mere plads omkring rødderne. Under priklingen er det vigtigt, at planternes rødder ikke tørrer ud. Derfor

vander jeg dem godt igennem, inden jeg går i gang, ligesom jeg også holder priklejorden godt fugtig. Når en hel bakke er plantet til, vander jeg godt igennem. Også her gøder jeg i 1/2 dosis. Derefter bliver bakkerne placeret let skygget under bobleplastic i 2 ugers tid, hvorefter de placeres i fuld sol. Som priklejord bruger jeg Lecasand og kvartsgrus i lige dele.

Stiklingeformering er kun noget, jeg udøver med planter, som ikke er villige til at sætte frø, eller med hybrider som kun lader sig nøjagtigt kopiere gennem vegetativ formering. Det drejer sig her især om epiphytiske hybrider. Ellers er det sukkulenter som *Aloe*, *Crassula*, *Gasteria*, *Haworthia* mm., jeg formerer vegetativt, da det med disse er hurtigere og nemmere end frøformering.

Når jeg har skåret de skud, jeg skal bruge, lader jeg

dem tørre et par dage. De lidt vanskeligere bliver dyppet i roddannerhormon. Derefter bliver de stukket i fugtigt kvartsgrus (spagnum for epiphytternes vedkommende). Alle bliver de placeret i sluttet luft (låg over bakken), og sat på en hylde med let skygge og undervarme (28-30°). Efter 2-3 uger har de fået de fineste rødder, og kan nu tåle at få gødning i fuld dosis.

Mens man går og foretager sig en masse med sine kaktusser, skrider sommeren frem. Inden man får set sig om, er det blevet september, og efteråret banker så småt på døren. I 4. og sidste del kan du læse om høstning af frø, vinterforberedelser samt opsummering af det vi fik lært (og ikke lært) i løbet af sommeren.

Hugo Jensen.

TILLANDSIA II

TILLANDSIA albertiana

Dens hjemsted er provinsen Salta i Argentina. Der vokser den for det meste i klynger på fjeldet. Den er let at have i kultur. Den forlanger kun en smule fugtighed, men til gengæld vil den gerne have en lys og solrig plads i vinduet - om sommeren i haven eller i drivhuset. Den blomstrer meget villig.

Planten er lille af vækst d.v.s. 20-25 cm incl. blomsterstand. Blomsterne er lysende røde med ca. 5 cm lange smalle rør. Navnet fik den til ære for den argentinske botaniker Alberto Castellanos.

Efter min mening må det altid være muligt at finde en plads til en så lille plante i enhver kaktus- og sukkulentsamling.

TILLANDSIA andrieuxii

Hjemsted Mexico. I højder op til 3.000 m o.h. vokser den epifytisk på træer - meget ofte i selskab med *Tillandsia benthamiana*.

Deraf kan sluttes, at hos os skal den have en lys og solrig plads og kun ringe fugtighed (bruses en gang imellem). Om vinteren må den hellere have en kølig end en for varm plads. Hele planten incl. blomsterstand måler kun ca. 15 cm. Blomsterne er ca. 5 cm store og violetterøde. Den bærer sit navn til ære for den mexikanske samler Andrieux.

Efter min mening må den anses for at være en af de smukkeste i vore samlinger og det på grund af den smukke blomsterform og farve.

TILLANDSIA benthamiana

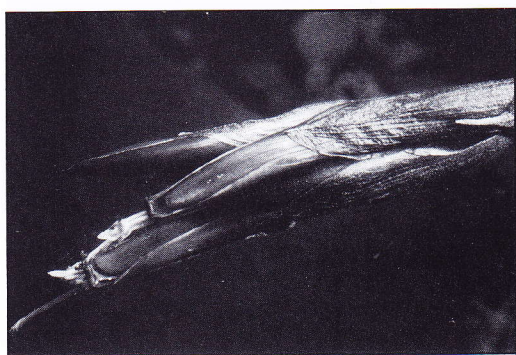
Hjemsted Mexico. Her vokser den i højder op til 3.000 m o.h. på eg og fyr - meget ofte som nabo til eller i blandet selskab med *Tillandsia andrieuxii*.

Pasningen hos os er ikke vanskelig. Som mange andre »hvide« *Tillandsia* vil den gerne have en lys og solrig plads i vore samlinger. Den kræver kun lidt vand. Om sommeren kan den anbringes i haven mellem buskene (på et stykke trægren eller vinstok). Om vinteren flyttes den så tilbage til vinduet eller drivhuset, for vi må jo ikke glemme, at ingen *Tillandsia* er vinterhårde. Men overvintringspladsen skal dog være kølig hellere end for varm. *Tillandsia benthamiana* er middelstor, uden stamme, med talrige blade, som alt efter anbringelse ofte danner ensidige rosetter. Blomsterne er ca. 7 cm lange, grønlig-hvid-rosa-rød. Støvdragerne rager ud af blomsterrøret. Den er opkaldt efter den engelske botaniker G. B. Bentham (1800-1884).

Tekst og fotos:
Helmuth Broogh.

Tillandsia benthamiana fra Helmuth Broogh's samling.

Øverst
Tillandsia andrieuxii.

Nederst til højre
Tillandsia albertiana.

Nederst til venstre
Tillandsia andrieuxii. Nærbillede af blomst.

Ceropegia woodii (SCHLECHT)

Oprikelig stammer planten fra Sydafrika. Vi betragter den som en kær liebhaverplante. Den er nøjsom, og dens pasning og pleje i vindueskarm eller drivhus giver næppe problemer. Dens vækstperiode er i sommermånederne. I sensommeren kommer de ca. 10 mm lange blomster, som i deres ydre form ligner små lanterner. På sarte, tynde stængler fremkommer hjerteformede blade, som er mørkegrønne med lyse marmorerede tegninger.

Ceropegia woodii er velegnet som hængeplante, eller man kan lade den løbe op af et tyndt ståltrådsnet, hvilket virker dekorativt.

Et par pasningstips: For at bibeholde bladenes farvekontrast mest muligt, må planten ikke have det alt for fugtigt i vækstperioden. Den skal have gødning nu og da. Hviletiden om vinteren skal respekteres (som hos kaktus o.l.) Formering sker ved frø eller stiklinger. Knolden fra *Ceropegia woodii* er et yndet podeunderlag for vanskelige *Stapelia*-arter, *Trichocaulons* etc.

Marlies Gluma,
Hölderlin Strasse 54,
D-4630 - Bochum.

Foto: Helmut Broogh.
Oversættelse: E. Genker.

Om Euphorbia og euphorbium

Hvorfor stikke op for Peter Brandt - lissom han vil jeg prøve at slutte af med et litterært citat.

Forleden delte jeg for første gang en *Euphorbia*-stikling fra en god ven. For ikke at få den giftige saft på fingrene brugte jeg en frimærkepincet og en neglesaks, og det lykkedes. *E.aeruginosa*, stukket i sand, i plastikpose med fugtig luft, som anvist i »Kaktus«. Prøvende slikkede jeg på fingrene - det brændte næsten ikke.

Så skulle jeg et vist sted hen og glemte at vaske fingre først - men de var jo rene -. For en sikkerheds skyld brugte jeg tre lags dobbeltpapir. Ved sengetid var temperaturen omkring det lille hul 55 grader, netop den temperatur, der anbefales til at befri sukkulenter for nematoder og andet skidt - og jeg er blevet ret sukkulent det sidste års tid.

Således - med en kraftig svien - blev jeg befriet for nematoder og diverse orm og slap heldigere end den nordjyske mønthandler, der gurgede hals i fortyndet

»kaktussaft« fra sin *euphorbia* - kaktus er jo godt for så meget, især hvis man kan kende forskel!

Under 1. verdenskrig solgte man jo en masse heste til tyskerne. Hvis man gerne ville have en god pris for en gammel udslidt krikke, smurte man lidt e.-saft omkring samme hul - så blev den kåd som et føt et par dage.

Min første erfaring med denne plantefamilie gjaldt den indtørrede saft, *euphorbium*, der er god til varmen smørelser i stor fortynding. Som nyansat discipel på Munkeapoteket skulle jeg afveje lidt e.-pulver på et stykke papir. Jeg spildte ikke. Lidt efter nøs jeg - uafbrudt. Lidt efter nøs hele personalet i receptionen, uafbrudt. Lidt efter nøs de ventende publikummer ude ved skranken heftigt.

Men da jeg også så en mand nyse ude på gaden, må jeg nok sige med digteren: »En bukseknep fandt man i Polen, men det var nok ikke hans!«

Axel Ansø.

TRICHOCAULON,

en källa til glädje och sorg

Trichocaulon cactiforme

Ända sedan jag började intressera mig tör suckulenta växter har släktet *Trichocaulon* utövet en stark dragningskraft på mig. Det bisarra utseendet, den magnifika vattenhushållningen, de små, men underbart fina blommorna, den klimatologiska utsattheten i hemlandet och svårigheten att odla den har gjort att *Trichocaulon* alltid kommer att ha en plats i min odlingssfär (om den nu överlever).

Trichocaulon tillhör familjen *Asklepiadaceae* och växer huvudsakligen i de forraste områdena i Sydafrika och Namibia. Släktet består af idag 18 godkända arter.

Det finns två typer af *Trichocaulon*: de med taggiga stammar och de med släta stammar. Blommorna produceras uppe i toppen af växten och är små, olikfärgade och sitter tätt tillsammans.

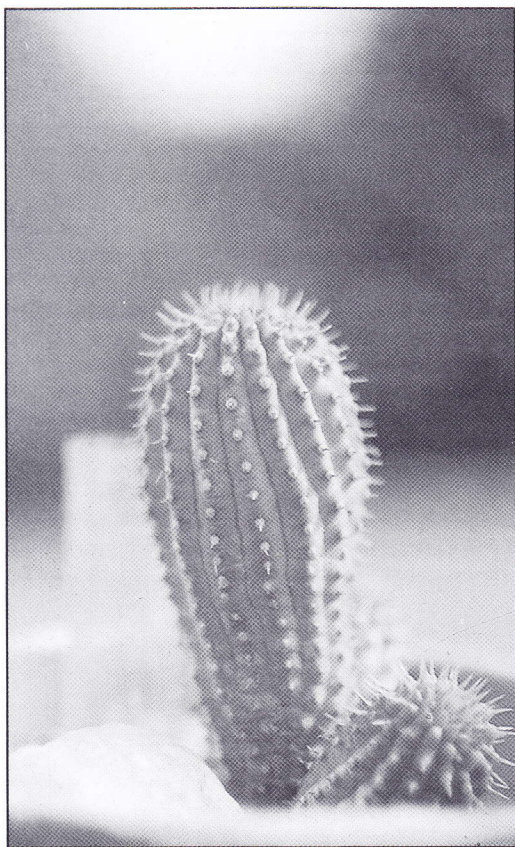
Att få ta hand om fröplanta och få den att utvecklas, växa och blomma innebär mycket glädje, men kan också innebära en hel del frustration. Ett spädbarn är rena semestern i jämförelse med en bångstyrig *Tri-*

chocaulon, som ena stunden kan verka hur frisk och fin som helst, men i nästa stund upprutten. Jag har erfarenhet af båda sorterna, så jag vet! Vilket jag föredrar att jobba med, det låter jag vare oskrivet. Frun i huset läser också KAKTUS!

Trichocaulon är liksom de flesta *Asklepiadaceae* känsliga för för mycket vatten. Det gäller att bara hålla rotsystemet i gång. På de *Trichocaulon* utan taggar brukar jeg klämma på kroppen. Känns den saftspänd ges inget vatten i jorden, endast lätta duschningar. Är kroppen mjuk ge lite vatten, helst så att det blir så lite väta som möjligt intill kroppen. Jag brukar sätta plantan i grovt grus, själva odlingssubstratet består mest av grus, sand, perlite samt en liten mängd organiskt material.

Vattningen gör jeg genom ett plaströr ca. 1-2 cm i diameter som sätts til i samband med omplantering. Det gör att enbart rötterna får vatten. Odlingen sker i lerkrukor.

Blommorna brukar dyka upp under sommaren och

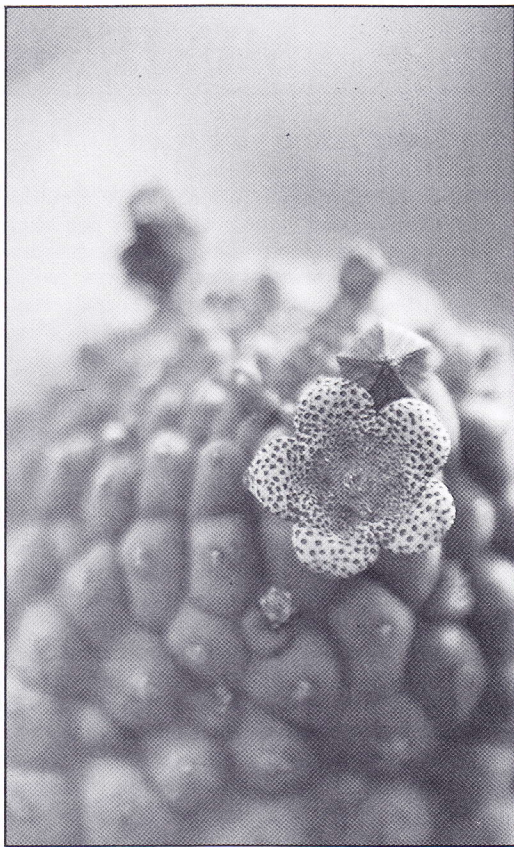

Trichocaulon annulatum

hösten. De är små men i likhet med de flesta *Asklepia* otroligt fint mönstrade. Ta ett förstörningsglas och titta.

Har jag inte tid till att stanna upp och beundra mina vänners taggklädsel, blommor och annat i växthuset eller fönstret, då tycker jag hela hobbyn är i farezonen. Att bara skynda förbi med vattenkannen eller i värsta fall slangen och konstatera att där blommor det och sedan snabbt vidare, gör att jag tycker att hele idén om att glädjas tillsammans med sina växter faller platt till marken. Hur ska jag hinna beundra allt vackert som finns på en planta med kanske 1000 växter i mitt växthus?! En hobby får inte bli en belastning! Försjunk in i en annan dimension och kryp närmera dina växter!

Trichocaulon vill stå varmt men med luftcirkulation. Försök minska på vattnet under högsommaren, ge lite mer vår och höst. Duscha plantan i soligt väder. Vintertid låter jag *Trichocaulon* stå torrt med undantag av någon enstaka vattning vid soligt väder, gärna i kombination med något svampmedel. Temperaturen kan gå ner till + 10°C utan fara. Orsaken till att

Trichocaulon cactiforme - blomst i närbillede.

de flesta *Asklepiadaceae* är svåra i odling är, att de utsätts för svartröta. Den visar sig som en - som namnet anger - svart röta som sprider sig snabbt i växtkroppen. Det går att rädda sticklingar om jag är snabb med skalpellen. Se till bara att snittet är helt friskt. Inga svarta punkter får finnas kvar.

För att göra det ännu besvärligare så är *Trichocaulon* sticklingar svåra att rota. De taggiga går bättre än de tagglösa.

Orsaken till svartröden är inte tillräckligt känd, men anses ha med för hög kvävehalt i jorden att göra.

Jag hoppas inte att jag har utmålat för stora svårigheter, när det gäller detta fascinerande släkte som *Trichocaulon* verkligen är. Låter man alla besvärligheter utspelas på tryggt avstånd, får man aldrig uppleva tillfredsställelsen att behärska tillvaren.

Ge *Trichocaulon* en chans och du kommer inte att ångra dig. Glädje i kombination med sorg er livets realiteter.

Håkan Sönnermo,
Kville P1 4211, S- 45071 Fjällbacka,
Sverige.

MINIPORTRÄTTER

Acanthocalycium violaceum

(Werd.) Backb.

Ljusgrön, till en början klotformad, senare cylindrisk med tät torndräkt. Blommor villigt när den blivit 8-10 cm i diameter. Blommarna är stora, svagt syrenlila med gulgrönt svalg. Under sommaren ganska riklig vattning och näringstillförsel. Torr övervintring vid 5-10°.

Förekommer i norra Argentina, upp till 1000 m höjd.

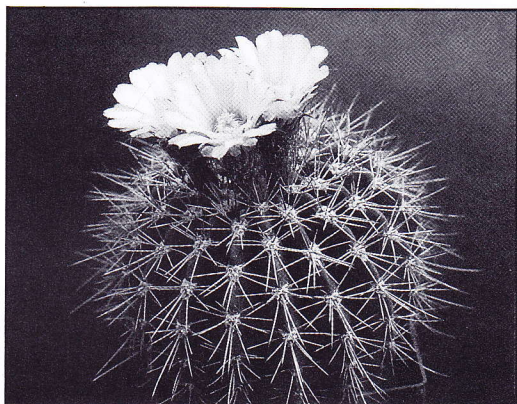
Acanthocalycium violaceum.

Acanthocalycium peitscherianum

(Backbg.) Friedr. & Rowl.

Blir ungefär knytnävsstor, friskt grön med tät torndräkt. Den blommar villigt, men först när den är lite äldre än *A. glaucum*. Mitt exemplar har rent vita blommor med svagt grönt svalg, men rosa blommor lär förekomma.

Övervintring och förekomst som för *A. glaucum*.

Acanthocalycium peitscherianum.

Neochilenia napina (Phil.) Backbg.

Klotformad, grågrön, ofta med rödbrun ton. Den har kraftig pärlrot med en förträngning upptill. Blomman är 4-5 cm i diameter, gul med tydliga röda mittstrimmor, som blir bredare mot svälget. Svalget är rött. Den kommer förstas från Chile, och vill ha det torrt och svalt under vintern. De flesta Neochilenior är lätta att dra upp från frö.

Mitt exemplar blommade 5 år efter sådd.

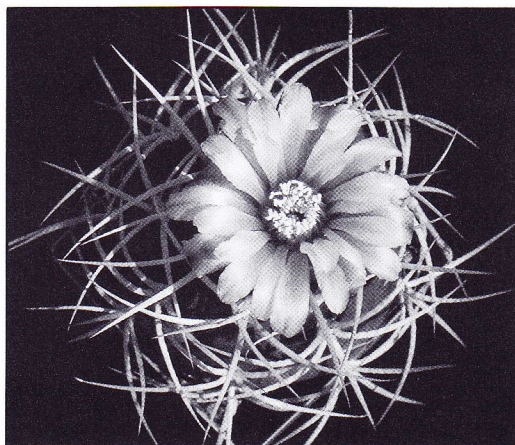

Neochilenia napina.

Gymnocalycium cardenasianum Ritt.

Klotformad grågrön kropp, som är insvept i en imponerande dräkt av tornar. Tornarna är gula, 4-6 cm långa och ofta tillbakaböjda mot växtkroppen. Blommorna är rosa till vita med rött svalg. Backeberg anger grönt svalg, Ø 8-9 cm, men hos mig är de betydligt mindre. Jag övervintrar torrt vid 5-10°.

G. cardenasianum kommer från Bolivia.

Gymnocalycium cardenasianum.

Gymnocalycium carminanthum

Borth. & Koop

Ett ganska nytt tillskott från Argentina med mattgrön kropp och kraftiga bruna tornar, som bleknar med åldern. Blommorna är ca 5 cm i diameter och vackert karminröda. Enligt min erfarenhet växer den ganska sakt och blommar först när den blivit 4-5 cm i diameter. Jag övervintrar torrt vid 5-10°.

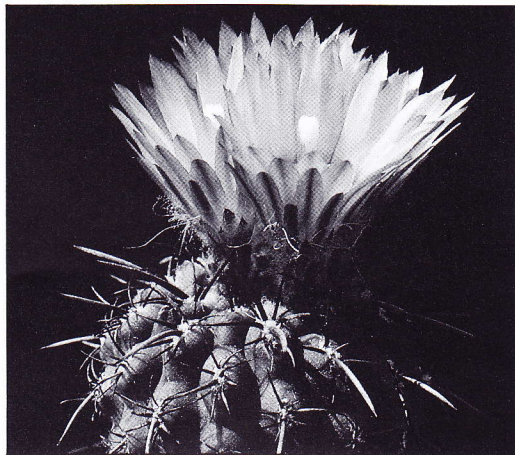

Gymnocalycium carminanthum.

Neochilenia eriosyzoides (Rit.) Backbg.

Klotformad, olivgrön till violett. Blir upp till 14 cm, men blommar från 4-5 cm. Mörka, ganska kraftiga tornar, som blir ljusgrå på äldre areoler. Blommar villigt med ganska stora, gula blommor, med inslag av rödbrunt. Pistillen är röd med gult märke. Jag övervintrar torrt vid 5-10°.

Håkan Nilsson.

Neochilenia eriosyzoides.

INTERNOTO V

De rødblomstrende bjergboere

Til dette femte kapitel har jeg valgt nogle lækkerbiskener mellem *Notocactus*. Dette gælder blomstringen ikke kulturen.

Jeg driver mine *Notocactus* 300 m over havet på en ikke så solrig plads, som min ven, K. Herm, som har sit drivhus stående i det nordlige Schwarzwald 500 m over havet i fuld solskin. Når så nogle af disse store bjergboere blomstrer i slutningen af juli, begyndelsen af august, er jeg meget glad. Men hos min ven kan jeg beundre et rødt blomstertæppe. Han har planter, som står med 50 blomster i 3 kranse.

Denne gruppe *Notocactus* er lyshungrende, ikke varmeelskere. Også i deres hjemland er disse brasilianske repræsentanter af denne gruppe bjergboere. De vokser på sandstensklipper 50-200 m over havet. De 2 arter fra Uruguay vokser ganske vist også på klipper eller i klippespalter, men de kan dog nås uden megen klatren.

Efter blomstringen stiller vi vore planter nogle uger ubeskyttet ud i det fri, for at de kan vokse lidt endnu, og for at de ikke skal forkorke for meget i løbet af vinteren. I deres hjemland forkorker planterne op til 80 % sandsynligvis p.g.a. den lange vinterhvile. Her er de nogle op til 40 cm lange orgelpibeformede, hængende kæmper.

Notocactus berteri (WERDERMANN 1950) blev først beskrevet. Man fandt den på Cerro Galgo i Departement Rivera, Uruguay.

Notocactus rubriflorus (KOLISCHER) er et synonym for denne art, som blev fundet allerede i årene omkring 1930.

Som ung plante har *Notocactus berteri* lyse, næsten glasagtige torne. Den blomstrer først som tiårig. Hos os må den have nået en diameter på 8-10 cm. Men vi har også nogle, som næsten ikke vil blomstre.

Notocactus pseudoberteri (BUINING 1971) blev ved genopdagelsen af HERM flyttet over til den gulblomstrende form af *Notocactus berteri*. Den vokser i halvskygge i skov. Bortset fra blomsternes gule farve adskiller den sig næppe fra *Notocactus berteri*, som glæder os med sine mørkkarminrøde blomster. *Notocactus berteri*'s blomster har lyst svælg og støvfanget er 6 til 9 mm langt, farven varierer fra hvidlig til rød. Blomsternes røde farve har sikkert noget med bestøverne at gøre. Den gulblomstrende form i skoven lokker sandsynligvis andre bestøvere til.

Notocactus roseoluteus (van VLIET 1973) kan som ældre plante kun skelnes fra *Notocactus berteri* ved hjælp af blomsterne. Den »rosagulblomstrende *Notocactus*« kommer fra området Tranqueras-Rivena

Notocactus berteri

Notocactus pseudoberteri, HU 342

Notocactus roseoluteus. Samling Oster, CH 6648.

Planten til venstre er *Notocactus horstii* v. *horstii*, til højre ses *Notocactus horstii* v. *muglianus*.

ikke langt fra, hvor *Notocactus berteri* forekommer. Dirk van Vliets formodning om, at det drejer som om en naturhybrid mellem *Notocactus mammulosus* og *Notocactus berteri*, bliver ikke bekræftet af de ensartede efterkommere. Planten bliver op til 15 cm bred og høj. Blomsterne er op til 7 cm brede. De åbner sig i mere end en uge.

Fra grænseområdet til landene Uruguay og Brasilien kører vi 200 km nordpå til egnen omkring Santa Maria. Her finder vi på en strækning af 80 km nogle bjerge med ligeledes rød blomstrende bjergboere.

For 25 år siden fandt LEOPOLD HORST ved Agudo *Notocactus horstii*, som RITTER i 1966 beskrev til ære for ham. *Notocactus horstii* vokser kølle- til søjleformet, bliver indtil 10 cm tyk og ret lang. Blomsterne er kun 4 cm brede, orange-gule til kraftigt røde. Blomsterbladene har runde ender. Støvfanget går fra hvidlig til rosa.

I en afstand af 50 km fra Candelaria fandt man 2 steder på et mægtigt bjerg de til *Notocactus horstii* hørende *Notocactus horstii* var. *purpureiflorus* (RITTER 1979).

Dens udseende adskiller sig næppe fra *Notocactus horstii* var. *horstii*, dog er blomsterne kraftigt purpurfarvede.

Den anden varietet *Notocactus horstii* var. *muglianus* (HU 82) er endnu ubeskrevet. W. Uebelmann gav sit feltnummer vennen og samleren Muglis navn, der fejlagtigt blev udbredt som *Notocactus muegelianus*. Denne varietets blomster er kraftigere røde, men blomsterbladene har altid lange spidse ender (se foto). Svælget er hvidt til rosa. I kultur danner planten megen areoleuld, hvilket regnen forhindrer i naturen.

Man kan kun nå disse planter, hvis man bestiger bjerget bagfra og ved hjælp af tovværk lader sig fire de mere end 80 meter ned ad klippevæggene - og så er planterne endog godt beskyttet af slanger.

Notocactus purpureus (RITTER 1970)

Denne plante er ikke helt ensartet, men den forekommer også to steder. Det ene sted er ved et vandfald nord for byen Santa Maria, ikke så højt oppe som de andre arter. De purpurrøde blomster holder flere dage, men bliver efterhånden lysere. Disse planter kan anbefales, hvis De har en plads med meget lys. Planterne forkorker mindre ved en vinterhvile af moderat længde.

Fortsættelse følger.

Notocactus horstii v. *purpureiflorus*.
Foto: K. Herm.

Notocactus purpureus.

Norbert Gerloff
Mausersstrasse 17
D 7140 Ludwigsburg.

Oversættelse: E. Genker

NKS/KAKTUS 26 (3)

Hvorledes reagerer Kaktus på fugtighed?

Hvordan kan det være, at een og samme planteart opfører sig yderst forskelligt hos to plantevenner? Hos den ene stod planterne i drivhus ved normal fugtighed afhængig af temperaturen, og trods dette rådne planterne.

Hos den anden var planterne spillevende og friske efter en regnfuld sommer udplantet på friluftsbet.

Da en planteven vel sjældent giver sig til at eksperimentere og ofre dyrebare planter på forsøgets alter, er det svært at få sikre oplysninger om, hvor ømfindelige kaktus er overfor fugtighed. Det eneste, man kan gøre, er at give planterne de bedste betingelser efter bedste overbevisning.

For nu at finde ud af, hvordan kaktus forholder sig til yderste grad af fugtighed, bestemte jeg mig en sommer til følgende forsøg: Et vist antal planter, om hvilke jeg vidste, at de var temmelig kulderesistente, plantede jeg i juni ud på friland, og med vilje blev de plantet i en temmelig svær lerjord. Planterne var: *Chamaecereus silvestris*, *Cleistocactus strausii*, *Lobivia baageana*, *Mediolobivia pygmaea*, *Opuntia verschaffeltii*, *Oreocereus trollii*, *O. hendriksenianus*, *O. fossulatus*, *Oroya peruviana* og *Trichocereus pasacana*. (Om det virkelig drejede sig om en *pasacana* må ved nærmere eftertanke betvivles). Til sammenligning satte jeg en vinterhård *Opuntia* i samme bed.

Sommeren var det år meget kold og dertil temmelig fugtig. Alligevel vænnede mine forsøgsplanter sig hurtigt til forholdene og forbløffede mig ved en god vækst, enkelte blomstrede endog. Efteråret derimod blev varmt og solrigt. Stadig den 20. september var temperaturen på 31°. I begyndelsen af november satte det ind i en længere periode med forholdsvis lav temperatur og megen regn. Temperaturen var i gennemsnit ca 6° C. I denne periode stod planterne efter heftige regnskyl ofte i veritable vandpytter, selv om jeg ved udplantningen havde sørget for dræn. Den første nattefrost kunne jeg registrere den 6. november. Hvordan mine forsøgsplanter så ud på nuværende tidspunkt? De var alle uden undtagelse friskgrønne, fyldte med saft, og jeg kunne ikke finde det mindste tegn på råddenskab. Jeg havde også det indtryk, at de atter var i begyndende vækst, måske fordi de i det varme efterår havde haft en kort hvileperi-

de. Kun med de vinterhårde *Opuntia* forholdt det sig anderledes, de begyndte ved de første tegn på lav temperatur, først i november, overraskende at skrumpe, selv om jorden på dette tidspunkt var overvejende våd. Allerede efter få ugers forløb var de dækket af rynker og lå fladt på jorden, selv om det næsten dagligt regnede eller sneede.

Nu holdt jeg planterne under stadig kontrol og bemærkede om morgenen den 22. november, at *Oreocereus fossulatus* var frossen. Den foregående nat havde temperaturen været nede på $\div 5^{\circ}$. De øvrige planter udviste ingen skader. De var stadig sunde og enkelte endnu i vækst, især *Trichocereus pasacana* (?), der dannede nyt nålepolster i toppen. Forholdet ændrede sig ikke i de følgende uger der bragte regnvejr med nattefrost. Jorden var næsten hele tiden meget våd, næsten sumpet og om natten til dels frossen.

Mit forsøg endte brat den 18. december. Den foregående nat, for øvrigt den koldeste i hele vinteren, med $\div 13,5^{\circ}$ C havde slået alle planterne ned, hvad jeg straks bemærkede på plantetoppens glasagtige beskaffenhed.

En undtagelse gjorde dog de vinterhårde *Opuntia*, som selvfølgelig ikke var frosne. For at finde årsagen til den stærke skrumpling hos *Opuntia*, gravede jeg dem op, og vaskede jorden fra det overraskende store rodsystem.

Rødderne var alle kernesunde med fine hvide spidser. Derefter plantede jeg dem igen, nysgerrig efter at se, hvordan de ville opføre sig til foråret. Da vi nåede frem til de første varme dage, sidst i april: blev de hurtigt atter saftspændte, og begyndte at skyde påny. Tilfældet havde i vinterens løb også givet mig en anden erfaring. Den største del af min kaktusamling har jeg anbragt i et minidrivhus på ca 1 kubikmeters rumindhold. Det lille hus' automatiske elektriske opvarmning holder til stadighed en rumtemperatur på 6° C. Planterne og ligeså deres indplantningsbed står fuldstændig tørt fra oktober. Tilfældet ville nu, at en lille rude, grundet forvitret kit havde løsnet sig. Den lille rude var ca 10 cm lang. Som følge heraf trængte der til stadighed en smule regnvand ind i huset. Denne fugtighed traf kun to planter, nemlig *Mammil-*

aria elegans og *Setiechinopsis mirabilis*. Før jeg bemærkede skaden, var de allerede befængt med skimmel, selv om jorden kun var ganske let fugtig. Kniven bragte et fuldstændigt indfaldent og af Mycel gennemtrængt brunt væv tilsyne. Hvilke slutninger kan jeg nu drage af mine skildrede og primitive forsøg?

1. Mange kaktus rådner ikke, selv i fugtigt og koldt vejr.

2. Friluftslivet med sine temperaturændringer og regnskyl, samt den uhindrede solbestråling gør kaktus yderst modstandsdygtige mod al slags forrådnelse.

3. Ved en ensartet temperatur, og om vinteren uundgåelig høj luftfugtighed i drivhuset, og uden stadig luftfornyelse, er planterne langt mindre modstandsdygtige, og kan under deres hvileperiode, blive angrebet af råd ved den mindste smule fugtighed.

4. Skrumpningen hos *Opuntia* er efter mine erfaringer indbygget i plantens livsform, og indtræder

uafhængig af jordens fugtighed ved den kolde årstids indtræden.

5. De øvrige kaktus i mit forsøg, forbliver også om vinteren i vækst, og tåler, på nær *Oreocereus fossulatus*, i denne tilstand temperaturer på indtil $\div 8^{\circ}\text{C}$.

Facit: I friluftskultur skades mange kaktus ikke af jordfugtigheden, dog vel nok af for lave temperaturer, (som man vel med lidt opfindersnilde kan undgå). Idealet må være, det om sommeren fuldstændigt åbne, om vinteren for det meste åbne, dog ved stor kulde overdækkede hus. På denne måde kan man overvintre i alt fald ca halvdelen af de i kultur værende arter.

Drivhusejeren må om vinteren sky enhver form for fugtighed, fordi det ensartede klima her, tilsyneladende er en god grobund for bakterier og skimmel.

Forfatter: Gerd Esser

Bearbejdet til dansk af Otto Forum Sørensen

PALMER

Hvis jeg sier: »Syden«, eller »tropene«, hva tenker du på da?

Jo: Sol, varme og . . . palmer!

Det er vel ingen andre plantegrupper som i så sterk grad får oss til å lengte etter syden som palmene.

Palmer - ordet formelig duver i munnen. I populær sammenheng benyttes ordet på alle vekster, som har et knippe/en rosett blader øverst på en ugreinnet stamme. F.eks. Yuccapalme, Madagaskarplame eller Konglepalme. Denne artikkelen vil kun dreie seg om planter som hører til i den ekte palmefamilien (*Palmaea*, eller *Arecaceae*).

På tross av sin relativt korte historie (de eldste forssile spor er ca 84 mill. år gamle), har denne plantefamilien rukket å spre seg til samtlige verdenshjørner. Mellom 44° N og 44° S finnes det i dag ca 2800 forskjellige arter fordelt på 200 slekter (Uhl and Dransfield: »Genera Palmarum«, 1987)!

Viktige kulturplanter.

I bibelen blir daddelpalmen omtalt som »Livets tre«, og man har dokumentasjon på dyrking av denne helt tilbake til år 3500 f.K.

I dag er først og fremst kokospalmen, men også oljepalmen og daddelpalmen de viktigste kulturpalmerne.

I geografisk mer avgrensede områder brukes palmene ulike deler til mat, byggemateriale, vevemateriale, og til fremstilling av voks, olie, alkoholholdige drikkevarer og andre stimuli mm.

Palmyrapalmene (slekten *Borassus*) dyrkes ikke i kultur, men anvendes likevel i utstrakt grad over store områder i tropisk Afrika og Asia. Disse palmene blir omtalt som »himmelens tre« pga. deres anvendelighet. Over 800 produkter kan lages fra deres ulike deler (Blatter: »Palms af British India and Ceylon«, 1926)!

Arecapalmens frø (*Areca catechu*), betelnøtten, inneholder et mildt narkotisk stoff, og er et populært stimuli i Asia.

Palmene har symbolsk betydning for mange kulturer, bl.a. i religiøse og magiske sammenhenger. I mange primitive samfunn benyttes deler av palmen innen folkemedisinen.

Palmens elegante utseende og forutsigbare vekst, har gjort den stadig mer populær i utendørs beplantninger, i tropiske og subtropiske klimasoner.

Når tropisk regnskog ryddes til jordbruks eller beite formål lar man ofte noen av palmene stå igjen. Dette skyldes dels, at stammen er så hard og seig, at selv motorsager kan få problemer, men også det at de kan høstes for ulike produkter.

Biologiske rekorder

Palmene innehar mange rekorder i planteriket. Den ca 6 m høye blomsterstanden til talipotpalmen (*Corypha umbraculifera*), er estimert til å bære nesten 24 millioner blomster (Tomlinson: The Structural Biology af Palms., 1990)! Det er ikke rart at palmen faktisk dør etter denne kraftanstrengelsen. Denne

Kinesiske vindmøllepalmer i botanisk hage Roma. Dette er en av de mest hardføre palmene.

palmen har også enorme vifteformede blader, med en diameter på 3-4 meter, samt en stilk på omtrent samme lengde. Dette er imidlertid småtterier mot bladene til palmen *Raphia regalis*, fra sentral Afrika, som er rapportert å ha blader på over 25 meters lengde (Hallé: »The longest leaf in palms?«, *Principes*, 21, 18, 1977)!

Også stammene kan få kraftige dimensjoner om enn ikke av rekord størrelse: Den chilenske vinpalmen (*Jubaea chilensis*) kan få en stammediameter opp mot 2 meter.

Vokspalmen (slekten *Ceroxylon*) skal ha nådd høyder på over 66 meter.

Den doble kokosnøtten eller havets kokosnøtt (*Lodicea maldivica*) fra Seychellerne er verdens største og tyngste frø. Opp til 5 kg kan selve frøet veie. Fruktvekten inkl. frøvekten kan komme helt op i 18 kg (Tomlinson: »The Structural Biology of Palms.«, 1990). Inntil disse palmene ble oppdaget mot slutten av det 18. århundre, trodde man nøttene stammet fra store undersjøiske trær, derav navnet »Coco-de-Mer«. Frø som ble funnet drivende i sjøen, før palmene ble oppdaget, ble omsatt til astronomiske beløp. Nøttens fasong ligner en kvinnes hofteparti, og den ble av den grunn sett på som et effektivt elskovsmiddel.

Europeisk dvergpalme med modne frø. Botanisk hage Roma.

4 år gammel fiskebalepalme i forfatterens vindu. Planten er ca 4 år gammel og drevet frem fra frø.

Palmer i Norge.

Med utgangspunkt i denne enorme artsrikdommen er det forstemmende å se hva som tilbys her hjemme på »berget«. I en gjennomsnittlig norsk blomsterbutikk er det kun 4 palmer man vanligvis ser: Kanari-daddelpalmen (Phoenixpalmen (*Phoenix canariensis*), Kokospalmen (*Cocos nucifera*), *Chrysalidocarpus lutescens* (ofte feilaktig solgt som Arecapalme), og Dvergkjærpalmen (*Chamaedorea elegans*, synonym: *Neanthe bella*). Kokospalmen må betraktes som en forbruksplante, da den ikke overlever særlig lenge i vårt innendørsklima.

Dette vareutvalget kan sikkert utvides hvis vi som kunder spør oftere etter andre palmer!

Det er kanskje ikke bare vareutvalget som kan forbedres: For et par år siden var jeg ved en tilfeldighet innom blomsterbutikken til en av norske blomsterkjendisene. En kunde kom inn og spurte om råd vedrørende kokosnøtten som var begynt å løsne fra selve kokospalmen hun hadde kjøpt. Hun fikk et tøysete svar (som hun tydeligvis trodde på), - om ikke å »fikle så mye med nøtta, så ville den sikkert gro fast igjen«. Jeg håper svaret kun var et utslag av innehaverens humoristiske sans, og ikke et bevis på manglende kunnskap: Når en frøplante har brukt opp all næringen i frøet løsner det selvsagt fra planten fordi forbindelsen dem imellom råtner av eller tørker inn.

Palmer i Danmark og Sverige

Dette vet jeg lite om. Antakelig er det danske utvalget bedre enn det norske, på grunn av nærheten til Europa. Det svenske utvalget ville jeg også tro var bedre enn det norske, da det svenske markedet er ca dobbelt så stort som det norske.

Kanskje noen kan bidra med mer informasjon om dette?

Dyrkning

Det finnes mye litteratur om dette, derfor er det bare aktuelt å komme med noen tilleggsopplysninger.

Palmer tåler generelt ikke en langvarig uttørring, spesielt ikke hvis de er i god vekst. Palmer som står inne året rundt liker en daglig dusj. Palmer har en lei tendens til å bli befengt med spinnmidd. Også skjoldlus er en farlig gjest på våre palmer. Spesielt hvis man praktiserer å sette de herdige palmene utendørs om sommeren, kan dette være et problem når plantene tas inn om høsten. Likevel vil jeg anbefale utsetting da disse palmene stortrives ute. Dessuten gir det utvilsomt hagen eller balkongen et eksotisk preg. Husk i såfall at planter også kan bli solbrente! La dem få en gradvis tilvenning til lyset ute.

Hvordan skaffe palmer

Skal man kjøpe palmer i Norge som ikke er normal handelsvare, må man ha godt med penger. Eventuelt

Kinesisk vindmøllepalme drevet frem fra frø plukket fra de palmene som vises på bildet side 65 øverst! Palmen er ca 5 år.

10 år gammel Europeisk dvergpalme dyrket frem fra frø plukket i 1981 på en av de greske øyene som ligger langs det tyrkiske kysten. Legg merke til sideskuddene fra basis.

kan man privatimportere, men det er meget omstendelig.

Selv foretrekker jeg å dyrke mine palmer frem fra frø. Det gir lavere utgifter, mere moro, og et personligere forhold til plantene. Ref. tidligere artikkel om Konglepalmer vedrørende såteknikk (nr 1, 1991).

Palme frø kan man plukke med seg fra utlandet. Unngå grønne og umodne frukter. Fruktkjøttet utenpå frøet bør ha blitt mykt, og fargen bør ikke lenger være grønn. Ser frukten gammel ut, er spireevnen tilsvarende redusert.

Kjøper du frø, bør du ikke kjøpe disse i Norge. Palmefrø har begrenset holdbarhet, og spesialiserte leverandører i utlandet har oftere betydelig ferskere frø på lager.

Det beste er selvsagt å melde seg inn i en internasjonal interesseorganisasjon der man får tilsendt mye lærerikt lesestoff, og frø fra en frø-bank hvis man er interessert.

Disse interesseorganisasjonene kan anbefales:
The International Palm Society, Inc.
P.O. Box 368, Lawrence, Kansas 66044
U.S.A.

The Palm & Cycad Society of Australia
Membership Secretary
P.O. Box 1134, Milton Qld 4064
Australia

I tillegg er det under etablering en europeisk forening:
The European Palm Society
Tony King - Membership Organizer
34 Keats Avenue, Romford, Essex, RM3 7AR
England

Aktuelle palmer

Utendørs om sommeren, innendørs om vinteren:

Europeisk dvergpalme (*Chamaerops humilis*) er en sentvoksende viftepalme som ofte setter sideskudd fra basis. Den er meget dekorativ og blir ikke særlig stor.

Kinesisk vindmøllepalme (*Trachycarpus fortunei*) er trolig den mest herdige av samtlige palmer. Helt nord i Skottland på ca 58° N er den i stand til å vokse på friland året rundt! Dette er også en forholdsvis liten viftepalme. Jeg ville tro at denne palmen kan greie seg utendørs året rundt på gunstige steder i Danmark. Kanskje noen av medlemmene har prøvd? På det norske sydvest-landet kunne det også være morsomt å gjøre et forsøk!

Trådpalmene (*Washingtonia filifera* og *W. robusta*) blir betydelig større. Disse viftepalmene må ikke få for mye næring hvis man ønsker å ha dem i mange år. Selv har jeg to som ble sådd i 1979. De er praktfulle, og vil sikkert kunne holdes i potte både 10 og 20 år til før de blir for store.

Chilensk vinpalme (*Jubaea chilensis*) er interessant m.h.p. den stammeomkrets disse palmene kan få. Utseende minner om Kanaridaddelpalmen.

Chilensk vinpalme dyrket frem fra frø mottatt fra The International Palm Society's frø-bank. Frøene brukte 9 måneder på å spire! Palmen er ca 4 år gammel.

Innendørs året rundt:

Liquala grandis har nesten sirkulære sammenhengende blad som voksen. Den har en eksotisk aura og er vel egentlig ikke så egnet i våre tørre stuer. Mine ser foreløpig ut til å klare seg bra. Prøv også andre arter i slekten *Liquala*!

Mange av Dvergjærpalmene (slekten *Chamaedorea*) er gode innendørs. De blir ikke store og trives best uten direkte sollys. Endel av artene setter sideskudd fra basis.

Rhapispalme og Slank Rhapispalme (*Rhapis excelsa* og *R. humilis*) er meget dekorative viftepalm. De sender ut utløpere med nye småpalmer. Stammen er dekket av fibre fra gamle blader. Desverre lar de seg vanskelig frøformere fordi de setter så lite frø. Utløperne går imidlertid mulighet for nye planter.

Disse palmene burde vært tilgjengelige i blomsterbutikk!

Fiskehalepalmen (*Caryota mitis*) har en forunderlig fasong på bladene, derav navnet. Etter avsluttet blomstring dør hovedstammen, men da har den produsert flere skudd fra basis som kan ta over. Blir palmen for stor kan man derfor kutte hovedstammen slik at småplamene kan overta.

Dette var et lite utvalg. Hørtes det interessant ut? Prøv noen da vel!

Tekst og fotos:

Geir K. Edland

Gjønnesskogen 22

N-1340 BEKKESTUA NORWAY

Liquala grandis dyrket frem fra frø mottatt fra The International Palm Society's frø-bank! Palmen er ca 3 år gammel.

VÄXTRIKET

Den hierarki av systematiske enheter inom växtriket är ganska vidlyftig om man gör en sammanställning av alla data som finns i litteraturen. Det kanske framgår av min tablå över växtriket. Alla taxa som här presenteras är svår att finna i sin helhet i något ordinärt verk. (Taxa har här betydelsen: systematiska växtgrupper av olika rang. Rangordningen mellan taxa är oföränderlig).

De taxa som står över familj i rang, brukar sällan nämnas. Inte ens i engelsk- eller tyskspråkig litteratur.

Jag har valt att exemplifiera en art av *Mammillaria*, *M. prolifera* var. *texana forma minima*, en kanske något konstlad produkt av kaktussläktet, för att förklara dess plats inom »regnum vegetabile». Av exemplar kan du också utläsa att det inte är alla arter av suckulenter som kan hänföras till samtliga taxa. Olika botanister har befatat sig med taxonomin rörande

suckulenta växter och kaktusar i synnerhet alltsedan Linnés dagar. I sin *Species plantarum* 1753 la han grunden till sitt binära namnsättningssystem där varje planta skall ha ett släkt- och ett artnamn.

Många kända botanister och auktorer har under 1900-talet förknippats med olika grupperingar inom kaktusfamiljen: Britton & Rose, Marschall, Backeberg, Buxbaum, Hunt. Och än har vi inte sett den slutgiltiga lösningen.

De taxa (grupper, avdelningar, arter) som man befatat sig med har varit sådana med lägre rang än familj. Och så förstas den stora frågan till vilka släkte olika kaktusarter skall höra och vilka släkten som skall slås ihop eller leva vidare. Men man har aldrig tullat på rangordningen mellan taxa.

Vilka taxa vi kommer att få leva med, får framtiden utvisa.

Larseric Arne

Tablå över växtriket (regnum vegetabile)

Taxa i rang- ordning	Ändelse (latin)	Engelska	Tyska	Exempel
rike	(regnum)	kingdom	Pflanzenreich	växtriket
phylum	-phytae			Telomophytae (högre vxter)
division	-phyta (divisio)	division	Abteilung	Spermatophyta (fröväxter,
underdivision	(subdivisio)	subdivision	Unterabteilung	fanerogamer)
klass	(classis)	class	Klasse	Dicotyledoneae (tvåhjärt- bladiga)
ordning	-ales (ordo)	order	Ordnung	Caryophyllales
underordning	-ineae (subordo)	suborder		
familj	-aceae (familia)	family	Familie	Cactaceae
underfamilj	-oideae (subfam.)	subfamily	Unterfamilie	Cactoideae
släktgrupp	-eae (tribus)	tribe	Tribus	Cacteae
			Semitribus	
undergrupp	-inae (subtribus)	subtribe	Subtribus	Cactinae
släkte	(genus)	genus	Gattung	Mammillaria
undersläkte	(subgenus)	subgenus	Untergattung	Mammillaria
sektion	(sectio)	section	Sektion	Hydrochylus
serie	(series)	series	Reihe	Prolifera
underserie	(subseries)	subseries	Unterreihe	
grupp		group	Gruppe	M prolifera
art	(species)	species	Art	prolifera (Mill.) Haw.
underart	(subspecies)	subspecies	Unterart	ssp. (eller subsp.)
varietet (av art)	(varietas)	variety	Varietät	var. texana (Pos.) Borg
form (av varietet)	(forma)	form	Form	f (forma) minima
sort		cultivar	Sorte (Cultivar)	cv. Cristata (eller 'Cristata')
hybrid*	(hibrida)	hybrid	Hybride	X (se nedan)
notomorf * (varietet av hybrid)		nothomorph		nm (se nedan 3)

* notomorf används som en systematisk beskrivning av en hybridform i stället för ett sortnamn. Latinska sortnamn får ej användas efter 1959.

* hybrid en korsning mellan två arter inom samma släkte eller mellan arter i två närstående släkten. Ett kryss (x) anger att en korsning föreligger. Krysset kan ha olika betydelse, vilket visas av följande exempel:

1. *Sempervivum arachnoideum* x *montanum*
- den nya arten är en korsning mellan *S. arachnoideum* L. och *S. montanum* L.
2. *Sempervivum* x *barbulatum* Schott
- arten i första exemplet har beskrivits av H.W. Schott och givits ett »riktigt« artnamn - x *barbulatum*.
3. *S. x barbulatum* nm *noricum*
- en underart (varietet, form) till hybrid-arten x *barbulatum*
4. X *Graptoveria haworthioides* Goss.
- en av fransmannen Gossot beskriven och framkorsad ny art mellan *Echeveria agavoides* x *Graptopetalum paraguayense* där krysset markerar ett hybrid-släkte (släktnamnet bildat av de understrukna bokstäverna i båda släktnamnen).
Obs stort X framför släktnamnet (ej efter)!

EXOTICA

- DETAILHANDEL & EN-GROS-HANDEL -

EUROPAS STØRSTE UDVALG I BLANDEDE SUKKULENTER

Adenia, Adenium, Aloe, Anacampseros, Brachystelma,
Bursera, Crassula, Cyphostemma, Dioscorea, Dorstenia,
Euphorbia, Fockea, Haworthia, Ipomoea, Jatropha,
Othonna, Pachypodium, Pelargonium, Pterodiscus,
Sarcocaulon, Trichocaulon, løg og meget andet.

SPØRG EFTER GRATIS LISTE.

Ernst Specks, Am Kloster 8, D-5140 Erkelenz-Golkrath
Vest-Tyskland, Tel.: 0 24 31 / 7 39 56, FAX: 0 24 31 / 44 95

Åbningstider: april - sept. lørdage kl. 9 - 14; Andre tider kun efter tel. aftale!

Rettelse til artiklen »Konglepalmer...« af Geir K. Edland i KAKTUS nr. 1 1991.

Også indenfor koglepalmerne er der nomenclaturproblemer, og vi bringer derfor den sidste aktuelle oversigt.

Vedrørende konglepalmeartikkelen.

Jeg kjøpte nylig en innbundet artikkelsamling (Dennis Wm. Stevenson: »The Biology, Structure, and Systematics of the Cycadales.«, Memoirs of the New York Botanical Garden Volume 57, 1990). En av artiklene: »A World List of Cycads« (Dennis Wm. Stevenson, Roy Osborne og John Henricks) inneholder en ferskere oversikt over disse plantene enn den jeg skrev i artikkelen.

Ny oversikt				
Familie	Slekt	arter	Antall underarter	varianter
Cycadaceae	Cycas *)	17	10	17
Zamiaceae	Bowenia	2		
	Lepidozamia	2		
	Macrozamia	14	3	
	Microcycas	1		
	Dioon	10		4
	Ceratozamia	10		
	Chigua	2		
	Encephalartos	46 (+)	3	2
	Zamia *)	43 (12+)		
Stangeriaceae	Stangeria	1		
Totalt		148 (12+)	16	23

*) Betyr at slekten trenger en revisjon.

(+) En pluss i parentes evt med tall angir at man vet om eller forventer flere arter. Disse er ennå ikke beskrevet.

Vennlig hilsen
Geir K. Edland

KARLHEINZ UHLIG

Frø - Kulturplanter - Import - Eksport
Likienstr. 5 - Postbox 1107
D-7053 KERNEN i. R.

- * Mere end 200 slægter
Mere end 1000 arter
Sjældne planter og frø
- * Verdensomspændende forsendelse
- * Besøgende - også i grupper - er velkomne
- * Vor frø- og planteliste kan fremsendes mod en international svarkupon (Post Reply Coupon)

KAKTUSAR

1991 års lista fås mot
2 internationale svarskuponger.

1300 ulike arter: *Astrophytum*, *Parodia*
+ många sällsynta.

Svantes Kaktusar

Järnbrugsgaten 7
S - 66203 Svanskog, Sverige
Tel. 0532 304773

Specialist i andre sukkulenter:

VAN DONKELAAR

Laantje 1 - NL-4251 EL Werkendam,
Holland

Postbus 15 - NL-5250 DA Werkendam
Tlf: 01835-1430

Besøg meget velkomne, undtagen om søndagen.
Frøliste sendes frit. Euphorbia- og Hoyalister
mod betaling af 5 hfl på giro 1509830.
Alle henvendelser kan ske på dansk!

INDKØBSCENTRALEN

Nordisk Kaktus Selskabs indkøbscentral
skaffer potter, gødning og andre ting, vi
har brug for i vor hobby. Salg af N.K.S.-
emblemer og N.K.S.-kuverter foregår også
gennem indkøbscentralen. Henvendelse til:

IB HOLM

Kirkebækvej 52
DK-8800 Viborg
Tlf. (06) 61 1805 - Giro 6600263

Tidligere årgange af »KAKTUS«

Nedennævnte årgange af KAKTUS kan kø-
bes ved henvendelse til

CHRISTIAN LORENTSEN

Ærtevej 12, DK-8700 Horsens.

Betaling: Check eller på Giro nr. 834 29 11.

Årgang 5-8: 5 kr. pr. nr. Årgang 9-18: 10 kr.
pr. nr. Følgende nr. er udsolgt: 5. årg. nr. 2,
9. årg., 13. årg., 14. årg. nr. 1.

HAR DE PRØVET

AT DYRKE ORCHIDEER?

Er De interesseret?

Få et gratis prøvenr. af vort
medlemsblad »Orchideen«,
der kommer 10 gange årligt.

Kontingent kr. 225

DANSKE ORCHIDE KLUB

Ørnhøjvej 4
4600 Køge

JYTTE THYBØ
OUSTRUP FISKERI
BINDSTOWVEJ 8 ØRRE
7400 HERNING

MÅ IKKE BØJES!

KAKTUS SUKKULENTER & SEMPERVIVUM

I mange arter

Gartner Bent Jørgensen
Vejlegårdsvej 99 - 2625 Vallensbæk
Tlf. 42 64 50 95

Planter sendes ikke!

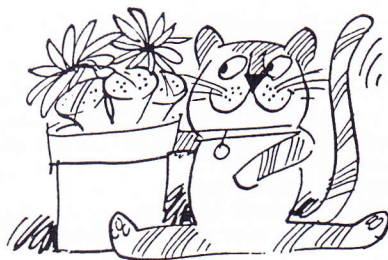
HUSK KONTINGENTET FOR 1991

DER KAKTEENLADEN

Jörg Köpper

Lockfinke 7 - D-5600 Wuppertal 1

Vi har et stort udvalg i artikler til vores hobby og et stort udvalg af kaktusbøger - også antikvariske. Skriv efter vores gratis postordrekatalog og bogliste.

Indholdsfortegnelse Kaktus nr. 3, 1991

Året rundt i drivhus og vindueskarm III	
- Hugo Jensen	51
Tillandsia II - Helmut Broogh	52
Ceropegia woodii - Marlies Gluma	55
Om Euphorbia og Euphorbium - Axel Ansø	55
Trichocaulon - Håkan Sønnermo	56
Miniporætter - Håkan Nilsson	58
Internoto V - Norbert Gerloff	60
Hvorledes reagerer Kaktus på fugtighed?	
- ved Otto Forum Sørensen	63
Palmer - Geir K. Edland	64
Växtriket - Larseric Arne	68
Rettelse til »Konglepalmer« i nr. 1	
- ny nomenclatur - Geir K. Edland	70

WHITESTONE GARDENS LTD.

Sutton - under Whitestonecliffe,
Thirsk, N. Yorks. YO7 2PZ, England

Specialist i postordrer af kaktus og andre sukkulenter, bøger, frø m.m. Send tre internationale svarkuponer (post) for vor fuldt illustrerede 36 siders prislister, som indeholder verdens mest omfattende bogliste.